

Introduktion till det svenska och EU-rättsliga systemet och offentligrättens grunder (7,5 hp), kurskod: JU670F

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Kursen Introduktion till det svenska och EU-rättsliga systemet och offentligrättens grunder (7,5 hp) är en obligatorisk kurs på Nationalekonomprogrammet, 180 hp, och läses termin 4. Under samma termin ingår ytterligare en juridisk kurs, Introduktion till finans- och skatterätt, EU:s konkurrensrätt inkl. statsstödsreglerna och regler om offentlig upphandling (7,5 hp).

Kursen syftar till att ge en introduktion till det svenska rättssystemet och dess de ingående delarna (med fokus på civilrätt, straffrätt, offentlig rätt,), samt grunderna i det EU-rättsliga rättssystemet. Den huvudsakligen delen av kursen fokuserar på de centrala svenska statsorganens rättsliga ställning, grunderna i EU:s rättsordning och institutionella uppbyggnad, liksom EU-rättens effekter på nationell nivå. Enskildas ställning i förhållande till statsmakterna och de grundläggande rättigheternas funktion ingår också i denna del. Härutöver behandlas de rättsliga förutsättningarna för den offentliga förvaltningen, med iakttagande av offentlighetsprincipen och andra grundläggande offentligrättsliga principer, liksom enskildas ställning. Materialet kommer att belysas med hjälp av praktiska exempel i avsikt att klargöra innebörden av den svensk förvaltningsmodellen.

Följande moment ingår i kursen:

- Introduktion till det svenska rättssystemet
- Presentation av civilrätt och straffrätt
- Introduktion till statsrätten, de statliga organen och dess förhållande till enskilda
- Introduktion till EU:s rättssystem och konstitutionella struktur
- EU-rättens effekter på nationell nivå
- Introduktion till förvaltningsrätten och den svenska förvaltningsmodellen
- Handläggning av ärenden och offentlighetsprincipen

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- visa insikt i det svenska rättssystemets uppbyggnad
- visa kunskap om grunderna i det svenska statsskicket och EU:s institutionella system och deras inbördes förhållande och EU-rättens effekter på nationell nivå
- visa kunskap om grunderna för förvaltningsrättens tillämpning i praxis - inklusive hanteringen av allmänna handlingar - hos statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter.

Färdighet och förmåga

- visa grundläggande förmåga att lösa rättsliga problem inom kursens rättsområden.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa grundläggande förmåga att kritiskt bedöma och värdera offentligrättsliga frågeställningar med hänsyn till relevanta samhälleliga frågor

Förkunskapskrav

För tillträde till undervisning och examination fordras att den studerande är antagen till utbildningsprogrammet Statsvetenskap med offentlig politik och organisation som ges vid statsvetenskapliga institutionen.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och ett case-seminarium.

Föreläsningarna syftar till att ge en introduktion och överblick av varje delämne som ingår i kursen och fungerar som ett komplement vid inläsningen av kurslitteraturen.

Under seminarierna sätts fokus på ett eller flera rättsliga problem som förbereds i förväg och som sedan diskuteras på seminariet. Seminarierna syftar till att ge studenterna en fördjupad kunskap om de ämnen som ingår på kursen. På Athena, under Planeringar, lägger lärarna upp dokument till de olika undervisningspassen som studenterna förväntas läsa och reflektera över. På seminarierna ges studenterna goda färdigheter i att identifiera och att lösa problem inom de ämnesområden kursen behandlar och träning i juridisk analys och argumentation. Seminarierna ska även ge insikt i juridiska metodfrågor, samt tillfälle att arbeta praktiskt med rättskällor, rättsfall och myndighetsbeslut. Ett av seminarierna är en fallstudie (case). Det är ett

övningstillfälle som helt vilar på studenternas egen aktivitet. Vid seminariet delas material ut som studenterna ska arbeta med i mindre grupper. Vid fallstudien (caset) går läraren runt mellan de olika diskussionsgrupperna och lyssnar på och kommenterar studenternas argumentation

Obligatorier

Närvaro vid seminarierna, inklusive case-seminariet, är obligatorisk. Frånvaro vid högst två tillfällen är möjligt men ska då kompenseras genom en skriftlig uppgift i en av läraren vald frågeställning, eller på annat av läraren anvisat sätt.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Studieanvisningar

Läroböcker

Obligatorisk litteratur

Magdalena Giertz, Åsa Hellstadius, Mattias Nilsson, Jane Reichel, Erik Sjödin, Jack Ågren, Karin Åhma och Mats Persson, Svensk juridik, Norstedts förlag, upplaga 2, 2020 eller 3, 2023

Ulf Bernitz och Anders Kjellgren, Introduktion till EU, upplaga 7, 2021

Även tidigare upplagor av kurslitteraturen är tillåten, men används på egen risk!

Rekommenderad litteratur

Magdalena Giertz, Åsa Hellstadius, Mattias Nilsson, Jane Reichel, Erik Sjödin, Jack Ågren, Karin Åhman, Mats Persson, Övningsbok för Svensk juridik, 2019, 388 sidor, 342 kr

Källmaterial

Lagtextkompendium tillhandahålls via Athena. Till seminarierna tillhandahålls även annat material på Athena, såsom rättsfall, JO-beslut, utvalda texter, m.m.

Förberedelser inför undervisningen

Studenterna förväntas ha förberett seminarierna genom att ha läst relevant kurslitteratur, angivet material och rättsfall. Studenterna delas in i basgrupper, och förbereder seminarierna tillsammans. Vid seminarierna redovisar basgrupperna svaren på seminariefrågorna gemensamt.

Examination

För att bli godkänd på kursen krävs att samtliga lärandemål är uppfyllda.

Salskrivning

Examinationen är skriftlig och sker antingen i form av salskrivning om fyra timmar. Frågorna är av problemlösningskaraktär. Huvudvikten kommer att läggas vid hur studenten löst problemet samt hur denne utfört argumentationen för den valda lösningen. Det är viktigt att studenten redovisar vilket stöd som hämtats från rättsliga principer och regler, men avsikten är inte att i detalj mäta studentens förmåga att tillämpa lag, i form av angivande av exakt lagrum.

Tillträde till examination

För tillträde examination fordras att den studerande är antagen till utbildningsprogrammet Statsvetenskap med offentlig politik och organisation som ges vid statsvetenskapliga institutionen.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras senast 10 kalenderdagar före dag för tentamen i Ladok. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig

kan inte beredas plats på tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören eller amanuensen, se vidare nedan.

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Se till att vara på plats minst 15 minuter innan salstentamen startar.

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 2, vilket innebär att följande får medtas:

Endast författningstext i form av utskrivet lagtextkompendium får tas med till tentamen. Anteckningar, flärpar, understrykningar och dylikt (oavsett form) i texten är tillåtna.

Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Betygskriterier

Som godkända betyg används något av vitsorden A, B, C, D eller E. Underkända betyg är Fx och F. För godkänt betyg på delkurserna krävs att samtliga lärandemål är uppfyllda (minst E).

A) Studenten visar att den med framstående resultat behärskar de krav som ställs i lärandemålen.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner, beskrivningar, analyser och resonemang är fullt ut korrekta, självständiga och problematiserande.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser är fullt ut anpassade efter sitt syfte och mycket välstrukturerade, klara och språkligt korrekta. Studenten kan på ett effektivt och självständigt sätt använda olika resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Det innebär att teoretiska utgångspunkter tydliggörs. Perspektiv kontrasteras mot varandra och granskas kritiskt utifrån användbarhet och

förklaringskraft för det aktuella problemet. De egna resonemangen och slutsatserna utsätts för en liknande granskning.

B) Studenten visar att den med mycket bra resultat behärskar de krav som ställs i lärandemålen.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner, beskrivningar, analyser och resonemang är mycket korrekta och självständiga med problematiserande inslag.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser är väl anpassade efter sitt syfte liksom välstrukturerade, klara och språkligt korrekta.

Studenten kan på ett effektivt sätt använda olika resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Det innebär att teoretiska utgångspunkter redovisas. Perspektiv kontrasteras mot varandra och granskas kritiskt utifrån användbarhet och förklaringskraft för det aktuella problemet. Slutsatsernas giltighet diskuteras.

C) Studenten visar att den med bra resultat behärskar de krav som ställs i lärandemålen.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner av centrala begrepp, beskrivningar, analyser och resonemang är relevanta.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser är väl anpassade efter sitt syfte liksom välstrukturerade, klara och i huvudsak språkligt korrekta. Studenten kan använda olika resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Det innebär att teoretiska perspektiv kontrasteras mot varandra och granskas kritiskt utifrån användbarhet och förklaringskraft för det aktuella problemet. Slutsatsernas giltighet diskuteras.

D) Studenten visar att den med tillfredsställande resultat behärskar de krav som ställs i lärandemålen.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner av centrala begrepp, beskrivningar, analyser och resonemang är relevanta, visar god förståelse och är utan större missförstånd.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser är anpassade efter sitt syfte liksom att de är så klara och språkligt korrekta att de kan förstås utan större missförstånd. Studenten kan använda olika resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Det innebär att perspektiv kontrasteras mot varandra och problematiseras med reflekterande inslag för det aktuella problemet.

E) Studenten visar att den med ett tillräckligt resultat behärskar de krav som ställs i lärandemålen.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner av centrala begrepp,

beskrivningar, analyser och resonemang är i huvudsak relevanta, mest refererande och utan större missförstånd.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser är anpassade efter sitt syfte och så klara att de kan förstås utan större missförstånd. Studenten kan använda olika resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Det innebär att perspektiv kontrasteras mot varandra och i viss mån problematiseras för det aktuella problemet.

Fx) Studenten visar otillräckliga resultat i förhållande till de krav som ställs i lärandemålen. Komplettering är möjlig. Ytterligare arbete krävs för att uppfylla lärandemålen. A-E ej uppfyllt.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner av centrala begrepp, beskrivningar, analyser och resonemang inte är relevanta eller tyder på missförstånd, och/eller innehåller mindre omfattande plagiat och/eller bristfälligt referenssystem.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser inte är tillräckligt anpassade efter sitt syfte och/eller att de är oklara och svåra att förstå. Studenten använder få resurser för att utforma och förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Teoretiska utgångspunkter tydliggörs inte. Bristande förmåga att relatera kursens innehåll till teoretiska begrepp. Egna resonemang och analyser utsätts inte för kritisk granskning.

F) Studenten uppvisar stora brister och/eller har inte lämnat underlag för betygsättning. A-E ej uppfyllt.

Kunskap och förståelse: Det innebär att definitioner av centrala begrepp, beskrivningar, analyser och resonemang är felaktiga, och/eller innehåller omfattande plagiat och/eller bristfälligt referenssystem.

Färdighet och förmåga: Det innebär att muntliga och skriftliga redogörelser inte är anpassade efter syfte och/eller att de inte kan förstås utan stora missförstånd. Studenten använder inga resurser för att förbättra sitt arbete.

Värdering och förhållningssätt: Teoretiska utgångspunkter tydliggörs inte. Bristande förmåga att relatera kursens innehåll till teoretiska begrepp. Egna resonemang och analyser utsätts inte för kritisk granskning.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska mejlas till kursadministratören. Begäran bör vara noga motiverad och en kopia på tentamen och PM bifogas. Observera att du inte själv ska kontakta varje lärare som deltagit i examinationen. Observera även att examinator har bedömt alla gränsfall (max 1,5 p ifrån en betygsgräns) en extra gång.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionsnedsättning" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "Studera med funktionsnedsättning". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se.

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid. Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som har utlovats, inför kursstarten i varje ämne i god tid (minst 4 veckor) kontakta institutionens kontaktperson. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning.

Kontaktperson vid Juridiska institutionen är biträdande studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination vid funktionsnedsättning

Studenten måste senast 3 veckor före tentamenstillfället meddela kursadministratören att examinationen ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera att studenten även skall anmäla sig till tentamen på sedvanligt sätt i Ladok senast tio kalenderdagar före dag för tentamen.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den elektroniska blanketten finns tillgänglig i Athena efter avslutad kurs. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga och leder ofta till förbättringar av kursen.